

Dienos Klausimai

Šių metų kovo 23-čią buvęs U. S. Tolimųjų Rytų ginkluotųjų jėgų komandierius gen. Douglas MacArthur padarė pareiškimą, kad jis nenorėtų Sovietų Rusijos prisidėjimo karan prieš Japoniją. Jis sakė, kad jam išrodo fantastiška daryti svarbias koncesijas rusams, kaip kad padaryta Jaltos konferencijoj. Vienok pereitą savaitę Pentagono (karo vadovybės) viešai paskelbti dokumentai parodo, kad MacArthur palankiai žiūrėjęs į rusų prisidėjimą. Dabar MacArthur patvirtinęs, kad jis tokį palankumą parodė tik 1941 metų gruodžio 13-tą (japonai Perli uostą užatakavo gruodžio 7-tą), nes tada rusų puolimas iš šiaurės būtų sutapęs nesuskaitomą daugybę gyvybių, milijonus dolerių ir būtų išgelbėjęs nuo japonų okupacijos Filipinus, Malajus, holandų rytinę Indiją, Naująją Gvinėją ir daugybę Pacifiko salų. Apie Jaltos konferencijos sprendimus jis nebuvo informuotas ir dar kartą pareiškė, kad rusams nereikėjo daryt koncesijų kiniečių sąskaiton už kelių dienų dalyvavimą kare prieš japonus. Kaip žinoma, Stalinas nuslino nuo tvoros tik tada, kai atominė bomba nušlavė Hiroshimos miestą ir japonus apėmė baisi panika privedusi prie besąlyginio pasidavimo.

Kanados popieros gamintojai vėl kelia laikraštines popieros kainas—iki 5 dolerių nuo tono. New Yorkan pristatytos popieros tonas iškioi kainavo \$126.00, lapkričio 1 d. jau kainuos \$131.00. Kitose vietovėse kainuoja kur kas daugiau. Pavyzdin, "Garsui" tonas popieros su pristatymu atsieina per 200 dolerių. Kadangi U. S. laikraščiai suvartoja net 80 procentų Kanadoje gaminamos popieros, tai pakėlimas kainos skaudžiai palies jų padėtį ir privers nemažai laikraščių visai užsidaryti, kiti turės kelti kainas ir tas palies skaitytojų kišenes. Dėlto kainos kėlimas stipriai sujaudino laikraščių leidėjus. American Newspaper Publishers Association generalinis manageris Cranston Williams, organizacijos vardu, kuri atstovauja net 800 dienraščių, pareiškė stiprų protestą ir ragina visus leidėjus kelti savo balsą. Williams teisingai išpėja, kad priedinės išlaidos išstatys pavojun Amerikos spauda, kuri stovi pirmoje pagrindinių laisvių gyvenimo linijoje. Kongresmenai irgi kelia balsą ir reikalauja tyrinėjimo.

Britai vėl turi daug rūpesčio ir susijaudinimo dėl princesos Margaret ir oro jėgų kapitonu Peter Townsendo romano. Britai dar gyvena prisimena karaliaus Edwardo VIII-jo romaną su gyvenašle Wallis Simpson. Ramybės dėlei, Edward atsisakė sosto, vedė Simpsonienę ir kone visą laiką gyvena užsienyje. Dabar vėl ta pati "istorija". Sukilo karališkoji giminė gindama savo garbę. Canterbury arkivyskupas ir kiti augstieji Anglijos bažnyčios dvasininkai smerkia galimas sutuoktuves dar ir dėlto, kad kapitonas Townsend yra divorsuotas su pirmąja žmona. Spauda, radio irgi labai užimti romano reikalais, seką isimylėjusių kiekvieną pasijudinimą, smulkiusia aprašo ir išaiškina kiekvieną pasimatymą. Kaip Edwardo - Simpsonienės romanu atveju, taip ir dabar britų opinija pasidalinusi. Vieni stovi už tai, kad princesa yra subrendimo metuose ir ji turi teisę apsispręsti vienaip ar kitaip, kiti įžiūri pažeidimą monarchijos presyžo.

Spalių 27-tą Genevoje prasidėjo U. S., Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministrų konferencija, kurios svarbiausiu punktu yra Vokietijos suvienijimo problema. U. S. sekretoriaus Dulles patarėjais yra apsaugos sekretorius Wilson ir Stassen. Dulles planams Kongreso vadai pareiškė pilną pritarimą. Dulles iš savo pusės pažadėjo palaikyt kontaktą ir informuoti visais konferencijos svarstomais dalykais.

SAARO GYVENTOJAI RADO NUŽUDYTUS ATMETĖ SUEUROPI-NIMO PLANĄ

SAARBRUCKEN. — Spalių 23-čią Saaro gyventojai plebiscitu sprendė savo krašto ateities klausimą. Už sueuropinimą pasisakė 201,973, prieš 423,434. Dabar vokiečių tautiniai vadai reikalauja, kad kraštas būtų vėl prijungtas prie Vokietijos. Premjeras Johannes Hofmann, kurs ragino vokiečius balsuoti už sueuropinimą, paaikšėjus balsavimų daviniams, rezignavo. Ji vokiečių šovinistai apšaukė išdaviku. Kai kas mano, kad balsavimų daviniai vėl pablogins Prancūzijos ir Vokietijos santykius. **CHICAGO.**—Spalių 20-tą dėl Saaro kraštas yra turtingas anglies ir kitais mineralais.

LRKSA STIPENDIJŲ VAJUS TVIRTAI EINA PIRMYN

52 IR 17 KUOPOS JAU PERŽENGĖ PIRMAJĄ SLENKSTĮ

Šį kartą malonu raportuoti, kad stipendijų ir atostoginių dovanų vajus tvirtais žingsniais eina pirmyn. Jau dvi kuopos, būtent, 52 kp., Lawrence, Mass., ir 17 kuopa, Wilkes-Barre, Pa., peržengė pirmąjį slenkstį—piriašant po virš 10 naujų narių ir virš \$10,000.00 naujos apdraudos ir patikrino dviem jaunuoliam dvių savaičių vasaros atostogas betkurioje katalikiškoje stovykloje.

52-ji kuopa jau turi šime vajuje septynioliką naujų narių. Didžiausias nuopelnas priklauso vietos klebonui, buvusiam Susivienijimo dvasios vadui ir organizacijos garbės nariui prelatui Pranu M. Jurui, taipgi kuopos organizatorei Stelai Raznauskaitėi. Ten darbas yra stipriai įsisiūbavęs ir turi tvirtą pasiryžimą įvykdyti pilną kvotą, tai yra prirašyt nemažiau \$25,000.00 naujos apdraudos ir patikrint vienam jaunuoliui \$200 stipendiją ir tuo suteikt paramą siekti augštojo mokslo.

17-toje kuopoje kvotą stipriai pastūmėjo pirmyn Susivienijimo sekretorius Vincas T. Kvetkas, kurs pats prie šios kuopos priklauso. Turėdamas omeny, kad arčiausia prie Susivienijimo slenkščio gyvuojanti kuopa turėtų duoti pati geriausią pavyzdį, sekretorius V. T. Kvetkas šiomis dienomis padarė su savo draugais ir pažįstamais daug kontaktų ir laimėjo 6 naujus narius (žiūrėkite šime numery paskelbtam naujų narių sąrašė). Jis pasiryžęs laimėti ir daugiau. Labai galimas daiktas, kad ir 17-toji kuopa įvykdyt pilną kvotą ir sudarys vienam studentui stipendija.

Susivienijimo dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius pranešė, kad Scrantono Šv. Mykolo parapijoj gyvuojanti Šv. Vardo draugija, kuri turi virš šimto narių, savo susirinkime svarstė apie Susivienijimo stipendijų vajų, kurį pripažino labai svarbiu ir Susivienijimui ir mūsų tautinei kultūrai kelti, pasižadėjo stoti šio vajuos talkon. Draugijos dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius užtikrino, kad naujų narių gavimas čia yra patikrintas.

Tuo būdu rungtynės už pirmąją vietą jau užvirė tarp Lawrence, Wilkes-Barre ir Scrantono 155 kp. Netrukus paaiškės, kuri iš šių kuopų užims pirmąją vietą.

Susivienijimo prezidentas Leonardas Šimitis savo laiške rašytam sekretoriui V. T. Kvetkui praneša apie Chicago apskrities susirinkimą, kuriame jis padaręs platu pranešimą apie organizacijos padėtį ir vajuos reikalus. Apskrities

valdyba ir kuopų atstovai klausimus svarstė labai rimtai ir iš visko buvo matyti, kad įsijudins ir dės pastangų prirašyti naujų narių. Chicago miestas yra padalintas į tris distriktus ir kiekvienam distriktui yra paskirtas organizatorius, kuriais yra: Ignas Sakalas, A. Juška ir Aleksandras Budris. Jie planuoja lankyti kuopas. Pats prezidentas p. L. Šimitis irgi pasiūlęs jiems į talką. Prezidento pasiūlymu, spalių 28-tą jo namuose bus suauktas konstitucinių komisijų, apskrities valdybos narių ir organizatorių pasitarimas vajuos ir Susivienijimo suaktyvinių metų minėjimo reikalais. Chicagočiai pasiryžę surengti tokį minėjimą, kad ir plačioji visuomenė susidomėtų ir pajustų Susivienijimo gyvavimą ir jo nuveiktus darbus.

Tai gi ir iš Chicago žinių yra džiuginančios.

Gerų žinių yra ir iš kitų vietų. Štai nedidelės kolonijos Plains, Pa., 112 kuopos veikėjai ir veteranai Antanas Jonka ir Motiejus Mieldažis irgi uoliai darbuojasi naujų narių gavimui. Jie šime vajuje jau turi prašę keturis naujus narius. Tai pat pradžia gera. Šiomis dienomis jie turėjo pasitarimą su centro sekretorium V. T. Kvetku, apsirūpino reikalingą amuniciją—aplikacijomis ir informacijomis brošiūrelėmis ir pasiryžę nenusileisti augščiaui minėtoms 52, 17, ir 155 kuopoms. Čia reikia pastebėti, kad A. Jonka ir M. Mieldažis turi gerą patyrimą kaip naujus narius verbuoti.

Yra gerų naujienų ir iš paskirų asmenų. Štai 222 kuopos narys Jonas Savulinas, gyvenantis Newburyport, Mass., centro sekretoriui rašo:

"Šiuo laišku aš kreipiuosi prie jums prašydamas, kad padėtum man irrašyti ir taip garbingą organizaciją—LRKSA mano sūny Joną B. Savukiną. Prašom atsiust mums popieras dėl išpildymo ir paaiškinimus, kiek jis gali gaut apdraudos ir kiek jis turėtų mokėt. Jis nori gaut nemažą apdraudą. Jis yra 22 metų amžiaus studentas. Aš priklausau prie centro 222 kuopos nuo 1928 metų ir noriu, kad ir mano sūnus priklausytų. Prašom greito atsakymo."

Tai yra puikus įvertinimas savo organizacijos ir būtų gražu, kad tokių Susivienijimo bičiulių būtų kuodangiusia. O jų būtų, jei tik lietuviai katalikai dar geriau suprastų, kad vienybėje galybė ir kad mūsų Susivienijimas duoda gerą, saugią ir už palyginamai žemas duokles apdraudą savo nariams.

Lauksime linksmų žinių ir iš kitų kolonijų ir Susivienijimo rėmėjų.

LRKSA Nauji Nariai

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

24 kp. Minersville, Pa.—Gilbert, Josephine.....	Balnanosis
52 " Lawrence, Mass.—Jankauskas, Elizabeth S.....	Raznauskas
52 " Lawrence, Mass.—Vaikšnoras, Joan R. (Juv.).....	"
52 " Lawrence, Mass.—Vaikšnoras, Jean R. (Juv.).....	"
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Zavaskas, Helen C.....	Kvetkas
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Zavaskas, Helen (Juv.).....	"
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Lutkoski, Angela H.....	"
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Lutkoski, William J.....	"
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Daidynas, Amelia.....	"
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Daidynas, Anthony.....	"
61 " Duryea, Pa.—Novobilski, Mary.....	Aruscavage

Pavergtoje Lietuvoje

Š. m. lapkričio 26 d. sueina A. Mickevičiaus mirties 100 metinės. Ta proga okupuotoje Lietuvoje numatyta praversti visa eilė minėjimų, kurie pirmoj eilėj vyks augštosiose ir vidurinėse mokyklose. Vilniaus universitete numatyta surengti paroda, skirta A. Mickevičiaus gyvenimui, jo visuomeninei ir literatūrinei veiklai pavaizduoti. Parodėles numatytos surengti ir stambesnėse bibliotekose. Vilniuje ir Kaune prie namų, kuriuose mokėsi, gyveno ir dirbo A. Mickevičius, bus "privirtintos memorialinės lentos". Vilniaus universitete numatyta įrengti poeto kambarį—muziejų, kuriame bus eksponuojami A. Mickevičiaus priklausę daiktai, taip pat jo kūriniai ir apie jį literatūra. Kaune bus sutvarkyta mėgstamoji poeto poilsio vieta—Mickevičiaus slėnis. Ta proga išleidžiami rinkiniai Mickevičiaus raštai lietuviškai, V. Mykoliaičio-Pučio knyga "A. Mickevičius ir lietuvių literatūra", be to, poeto raštų tritomis lenkiškai.

— Gautosiomis žiniomis, Sibire mirė ir jį ištremtas PULGIS LUMBIS, buvęs Steigiamojo Seimo narys. — 1955 m. rugpiūčio 18 d. okupuotoje Lietuvoje po ilgos ir sunkios ligos mirė pasižymėjęs lituanistas ir ilgametis bolševikų valstybinės leidyklos redaktorius JURGIS TALMANTAS. Ir lietuvių spauda plačiai paminėjo šio ilgametio pedagogo, kalbininko ir vadovėlių autoriaus mirtį bei nuopelnus lietuvių kultūros gyvenime. — Š. m. rugsėjo 27 d. okupuotoje Lietuvoje palaitota VALERIJA VALŠIŪNĖ, viena iš daugiausia subolševikėjusių "raudonųjų poečių".

ŠV. LIUDVIKO BAŽNYČIA MASKVOJE

Prieš kiek laiko kai kuriuose Europos laikraščiuose buvo pasirodė žinių, kad Maskvoje išlikusios vienintelės katalikų bažnyčios kunigas Juozapas Adamovic-Butorovicz esąs lietuvių kilimo. Vokiečių savaitraštis "Rheinischer Merkur" Nr. 38 nuvieštė jau ir šį dalyką. I minimąją bažnyčią pamaldų išklauyti buvo nuvykęs fed. kancleris Adenaueris, valstybės sekretorius Globke, Rheino-Westfalijos kraštinio ministeris pirmininkas Arnold ir kiti vokiečių delegacijos, vedusios pasitarimus su Sovietais, nariai. Mišias atlaikė pats kun. Butorovicz. Bažnytelė yra susigūžusi vienoj šalutinėj gatvukėj, pavadintoj Mažąja Liubiankos gatve, aplink ją—gausu skurdžių trobelių. Bažnytelė neturi nė jokio varpo. Prie Čenstakavos Dievo Motinos paveikslu gausu gėlių. Per pamaldas bažnytelės suolus pripildė vietinės lenkų kolonijos gyventojai, daugiausia moterys, ir Maskvoje akredituotų užsienio pasiuntinybių nariai. Bažnytelė, skirta Prancūzų karaliaus Liudviko garbei, kiti tik Lietuviškam tautiniam mūsų gyvenimui. Aukas (čekiais arba piniginiiais orderiais) ir toliau prašome siųsti Bendruomenės Valdybos išdėdintiui J. Staniškui (7513 Lawnview Ave., Cleveland 3, Ohio), arba Hartfordo apygardos valdybos išdėdintiui J. Žemaitaičiui (154 Alder St., Waterbury, Conn.).

VASARIO 16 GIMNAZIJA LAUKIA PARAMOS

Vasario 16 gimnazija laukosi laisvojo pasaulio lietuvių aukomės. Mūsų garbei reikia pasakyti, kad tu auku ligi šiol netrukė Leningrado, Pabaltijo kraštų ir dirbti. Ši parama yra būtina ir toliau. Jos mūsų išlaikoma moimai, kuriuose pamaldas šiuo metu laiko šis vienintelis Maskvoje je katalikų dvasininkas. Tik šešėliu (š. m. rugsėjo 10 d.), kai jos Komisijai: pirm. P. Viščinui (31 Bunker Ave., Brockton 4, du išklauyti atvyks pats Vokie-tijos kancleris, bažnytelė buvo (9 Aetna St., Worcester 4, papuošta, ir ta pačia proga buvo Mass.).

JEI MYLI TĖVYNĘ LIETUVĄ—PADEKI TREMTYJE VARGSTANTIEMS JOS VAIKAMS.

MIRĖ KUN. JUOZAS ČIŽAUSKAS

DETROIT, Mich. — Spalių 22-rą mirė buvęs LRKSA 171 kuopos narys ir buvęs Šv. Jurgio ir Dievo Apvaizdos parapijų klebonas kun. Juozas Čižauskas. Iškilmingos laidotuvs įvyko antradienį, spalių 25-tą iš Dievo Apvaizdos bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1891 m. kovo 11 d. Kėdainiuose. Mokėsi gimnazijoj Kaune; Kauno, Petrapilio ir Orchard Lake, Mich. seminarijose. Kunigu išvestas 1921 m.

Velionis buvo gabus muzikas ir kompozitorius, sukūręs gan daug lietuviškų dainų ir giesmių melodijų. Jo brolis Jonas, kurs dabar vargonininkauja Elizabeth'e, irgi yra įžymus muzikas ir kompozitorius.

Amžina atilsį suteik jo vėlei, Viešpatie. Artimiesiems pareiškiamė giliausią užuojautą!

MIRĖ KUN. VINCAS ABROMAITIS

BRADDOCK, Pa.—Spalių 19, 6:30 ryte mirė ilgametis Brad-dock'o lietuvių Šv. Izidoriaus parapijos klebonas ir LRKSA 105 kuopos narys kunigas Vincas Abromaitis.

I LRKSA išrašė gegužės 24, 1938 m.

Velionis buvo gimęs Baltimorėje, mokėsi St. Charles kolegijoje ir Šv. Kiriliaus ir Methodijaus seminarijoj, Orchard Lake, Mich.

KAMPALA, Uganda.—Spalių 21-mą fanatikų minia užmušė afrikietį, kurs neatsiklaupęs pagerbti Bugandos karalių Kabaką, kurs su žmona sugrįžo iš London'o.

PARYŽIUS. — Spalių 18-tą premjero Faure vyriausybė gavo parlamento pasitikėjimą Algerijos politinių reformų reikalui.

SKAUDU MOTINAI, KAI KŪDIKIS PRAŠO DUONOS, KURIOS JI NETURI. PADEK JAI.

"G A R S A S"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO
AMERIKOJE ORGANASLITHUANIAN WEEKLY,
published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išėina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taso savo nuofidra.
Nespaudintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

Amžių Karalius

TOMAS ŽIURAITIS, O. P.

Yra karalystė, kurios
įstatymai—meilė, valdy-
mo forma—meilė ir tei-
singumas, tikslas—palai-
minta amžinybė.Kristus tikintųjų buvo įvairiai
vaizduojamas: vieniems dau-
giau rūpėjo atskleisti Jo žmogis-
kają prigimtį, kitiems—dievišką-
ją. Taip suprato ir evangelistai:
šv. Matas, šv. Morkus ir šv. Lu-
kas kalba apie Žmogaus Sūnų,
kuris, gydydamas, stebuklus da-
rydamas bei mokydamas, keliauja
per žydų žemę; šv. Jonas aiš-
kina Kristaus dieviškumą. O savo
Apreiškime Patmos saloje jis
aiškiai mato visų karalių Kara-
lių—Viespatį Kristų, Karalių
dangaus garbėje.Pirmaisiais krikščionybės am-
žiais, maždaug iki ankstybųjų
viduramžių, daugiau vyravo Kristaus
Karaliaus idėja. Tada ir ant
kryžiaus Kristus buvo vaizduo-
jamas su arnotu ir karališku vai-
niku. Triumfuojas Išganytojas
tų laikų žmogui buvo suprantame-
snis.Vėlesnieji viduramžiai liudija
kenčiančio Kristaus vaizdavimą.
Persekiojimai, karai nelaimingų
jų dėmesį nukreipė į kančią.
Kenčias Kristus buvo jų paguo-
da ir stiprybė. Bažnyčiose ir
kopyčiose vis dažniau matyti
kančios paveikslai, kryžiai. Kry-
žius vis labiau populiarėja ir lie-
ka labiausiai suprantamas kan-
čios ženklas iki šio dienos.Ir mūsų tautai Kristus erškė-
čiai, viny, pervertas šonas aiš-
kiai suprantami. Ir mūsų krašte
ne tiek triumfuojas, kiek kenčias
Išganytojas vaizduojamas: tė-
viškės pakelėse parimo Rūpinto-
jėliai, kryžkelėse atsirado kry-
žiai. Vienišo kryžiaus ar Rūpin-
tojėlio artumoje kovojas ir ken-
čias lietuvis randa silpai paguo-
dos, nes kryžiuje išganymas ir
prisikėlimas. Prikaltais prie
kryžiaus mums nėra žuvs, bet
viešpataujantis Karalius. Kryžiais
ir Rūpintojėliais lietuvis išreiš-
kia giliausią Kristaus Karaliaus
mistiką, būdingą mūsų tautai.
Lietuvis ir kentėdamas nekada
nepraranda viešpataujantis, ka-
rališkos Kristaus dvasios. Nuo-
stabia Rūpintojėlių mistika jis
skelbia pasauliui, kad Kristus
gamtą yra ir bus ne tik kenčias
ir mirštas, bet nuolat budis ir
triumfuojas: Kristus Karalius
visur ir visada.Kristaus karališkumą skelbė
pranašai, ypač pranašas Izaijas,
liudijo apaštalai, seniausia krik-ščioniškoji tradicija ir pati Jo
karališkoji kilmė iš Dovydo gi-
minės. Pats Išganytojas mirties
išvakarėse pakartotinai pareiškė,
kad Jis esąs karalius (Jon. 18,
33-38). Kristus pirmiausia mums
yra Išganytojas. Bet Išganytojas
ne dėl to, kad budėliai Jį stum-
dė ir nužudė, bet kad Jis mirtį
nugalėjo, prisikėlė. Jis viešpa-
tauja kaip dangaus ir žemės Ka-
ralius, kaip mirties ir gyvenimo
Viespats. Teisingai garsusis li-
turgistas Tėvas Pijus Parsch,
O.S.B., pastebi, kad per visus
Bažnyčios metus Kristaus Kara-
liaus dvasia gyvenama. Advente
laukiame ateinančio Karaliaus:
Kalėdų metu garbinamas išgany-
mo karalystės Atnešėjas; Gavė-
nios, Velykų ir Sekminių laikų
garbiname kenčiantį, mirštantį,
prisikėlusį, į dangų įžengiantį ir
sėdintį Tėvo dešinėje Kristų Ka-
ralių, kuris ateis gyvųjų ir mi-
rusiųjų teisti. Tik po Paskutinio
Teismo Kristus grąžins dangaus
Tėvui karalystės valdžią, "kad
Dievas būtų viskas visame" (Kor.
15, 28), Jo karalystei nebus galo.Paskutiniaisiais laikais Kristaus
Karaliaus idėja pradėjo blėsti.
Mat, kaip atrodo, kad Kristus
ir krikščionys turi tik vargti,
kentėti, būti piktadėrių stumdo-
mi—vis ant kryžiaus kyboti.
Kryžiuje žmogus yra naujas kū-
rinys. Nauja prasmė glūdi krik-
ščionio skausmo ir džiaugsmo
ašarose; nauja gyvybė krikščio-
nio siela teka, nors pasaulis to
nepastebėtų, gedulo himnus gie-
dotų. Kristus visada triumfuoja,
kaip ir Jo dvasia krikščionio sie-
loje. Kristus neturi būti mūsų
suprantamas kaip amžinai sustin-
gęs ant medžio skersinio, bet
kaip viešpataujantis nuo jo. Krik-
ščionybė nėra vergavimas, bet
viešpatavimas. Norint suprasti
Kristų, reikia Jį matyti ne tik
karste, bet ir viršum karsto.Šv. Tėvas Pijus XI, įsteigda-
mas 1925 metais Kristaus Kara-
liaus šventę, norėjo tikintisiems
priminti visapusišką Kristaus
garbinimo supratimą: yra kara-
lystė, kurios valdžios įstatymas—
meilė, valdymo forma—meilė
ir teisingumas, tikslas—palai-
minta amžinybė. Yra karalystė
ne iš šio pasaulio, nes joje kan-
čia nėra pažeminimas, mirtis nėra
sunaikinimas. Yra Karalius,
kuriam tarnauti—reiškia viešpa-
tauti. Tai Tiesos, Meilės ir Gei-
lingumo karalystės Viešpats—
Amžius Karalius—Kristus.

(Žodis ir Gyvenimas)

KUR KELIAUJA PAVERGTOSIOS
LIETUVOS GAMINIAI?Pavergtas lietuvis gali dirbti
iki jėgų išsekimo—vis tiek savo
darbo vaisių jis temats tik ne-
žymymis likučius, nes dauguma
Lietuvos gamybos išgabena į
nepasotinamą Sov. Sąjungą. Ta-
tai žino ir pavergtas lietuvis.
Tik ne kiekvienas žino, į kurias
Sovietų Sąjungos vietoves ir ku-
rie Lietuvos gaminiai išgabena-
mi.Į Maskvą išvežami lietuvių pa-
gaminti baldai, fanera ir batai.
Kai dėl sunkių sąlygų pavergtam
lietuviui tenka kiuraisiais batus
vaikščioti, tai jo pagamintus ba-
tus dėvi Kremliuje sėdis paver-
gėjas, taip pat leningradiečiai,
Sverdlovsko ir kitų vietovių gy-
ventojai. Ne vienam pavergtam
mūsų tautiečiui tenka gyventi
kiauru stogu pirkioje, nes jis ne-
turi kuo jį uždengti. Tačiau pa-
vergtuo lietuviu pagamintais
kilnojamaisiais namais aprūpina-
ma visa Taškento sritis.Sovietai viskuo giriasi, o tik-
rovėje pasirodo, jog jiems daug
ko stinga. Pavyzdžiui pavergtie-
ji lietuviai Kijevui ir kitiems
miestams įrengė eilę dažyklų.
Net toks paprastas kasdieninio
vartojimo reikmuo, kaip siūlai, iš
Lietuvos išgabunami Sovietų Sa-
jungon ir pasiekia Ledjūrio sri-
tis. Pavergėjas itikinėja, jog i
Lietuvą atsiunčiama įvairioms
imonešs įrengimų. Taip, Maskva
tatai daro. Ji pavergtoje Lietu-
voje įrengė imonių, kad galėtų
dar daugiau plėsti kraštą, už at-
liktą darbą mokėdama vergui to-
lygų atlyginimą.Ne tik pramonės gaminiai iš
Lietuvos gabunami Sovietų Sa-
jungon: tas pats daroma ir su
maisto produktais bei kitomis
gėrybėmis. E.SANTA ANNA, Calif.—Spa-
lių 23-ąją automobilias nelaimė-
je žuvo 7 marinai."Broliškosios Rusu Tautos
Parama"... Lietuvai1. Lietuva su Rusija
Grumiasi 600 MetųNe pirmą kartą rusų valdžia
bei jų mokslas kraipo ir klasto-
ja Lietuvos praeitį. Anais ilgo
pavergimo metais carinė Rusija
stengėsi įrodyti, kad senoji Lie-
tuvos valstybė būvusi rusiška.
Bolševikiniai rusai šiuo atžvil-
giu yra dar akipėšiškesni, ima-
si dar didesnių iškraipymų. Jie
visomis progomis skelbiais lie-
tuvos tautos globėjais ir amžinai
kalba apie tariamus rusų tautos
nuopelnus, paslaugas ir paramą
Lietuvai bei lietuvių tautai isto-
rijos būvyje. Kokią "globą" ir
kokį "gerį" atnešė lietuviui nū-
dienis okupantas rusas, kiekvie-
nas lietuvis gerai žino ir nuolat
keikia savo dalią rusiškoje
vergijoje. Bet užtamt ir panie-
kintam lietuviui kalbama ne tik
apie nūdienę "didžiosios rusų
tautos" globą bei paramą. Jam
nuolat kalama, kad ir senaisiais
istoriniais laikais rusų tauta bu-
visi lietuvių tautos bičiulė, ją
visada rėmusi ir globojusi. Ki-
taip šiandieną neleidžiama nie-
kam ir prasitarti. Taip ir kalama
į galvas jaunimui mokyklose,
taip reikalaujama dėstyti uni-
versitete. Profesorius, išdrįsęs
kitaip pasisakyti, išvejamas. Juk
kaip tik dėl posakio, jog Lietu-
vai Maskva niekad nėra buvusi
draugiška, anais metais buvo pa-
šalintas iš universiteto prof. A.
Janulaitis.Visa Maskvos kunigaikštijos ir
iš viso Rusijos istorija vaizduo-
jama šviesiausiomis spalvomis.
Rusų istorijos veikėjai, carai irkunigaikščiai keliama į padanges.
Tuo tarpu pavyzdžiui Lietuvos
kunigaikščiai bei didikai vaiz-
duojami tik liaudies engėjais.
Lietuvians neleidžiama jų gerbi-
ti ar jų darbus geru žodžiu pa-
minėti. Visos šviesiausios isto-
rinės Lietuvos asmenybės skel-
biamos liaudies prispaudėjais ir
išnaudotojais, nors Lietuvos isto-
rijoje niekad nėra buvę tokios
tiranijos, niekad nėra buvę to-
kios liaudies prispaudos, kaip
yra buvę Maskvoje bei visoje Ru-
sijoje. Rusai skelbia apie taria-
mus rusų liaudies paramą lietu-
vių tautai dar tais laikais, kai
rusų liaudis buvo žiaurioje bau-
džiamos prispauode, o krašto
vardu veikė carai bei jų bajorai,
taigi, prispaudėjų veiksmus vači-
na rusų tautos, rusų liaudies
veiksmais.Iš tikrųjų Maskva nuo pat
14-jo amžiaus, kai ji pradėjo kil-
ti, buvo amžinas Lietuvos pri-
šas, užėmęs kryžiuočių vietą.
Jei su kryžiuočiais Lietuva grū-
mėsi dėl laisvės ilgą laiką, tai
su Maskva, kuri vėliau pasivir-
dino Rusija, ji grumiasi jau 600
metų. Buvo patekusi jos vergi-
jon, buvo išivadavusi, o dabar
vėl tą junga velka.2. Rusijos Vaidmuo Lietuvos
AplėšimeIš tikrųjų jau nuo pat 14-jo
amžiaus Lietuva iš rusų pusės
neturėjo ramybės. Kai 13-14 am-
žiuje Lietuva surinko savo glo-
bon didelę dalį buvusios Kijevo
jama šviesiausiomis spalvomis.
Rusų istorijos veikėjai, carai irji kunigaikštija iškilo kaip di-
džiausia varžovė, ir jau Algirdui
net du kartus teko žygiuoti iki
pat Maskvos vartų. Visą 15-įjį
amžių Maskva Lietuvą viešai už-
kabinti vengė, bet tuo metu pa-
jungė savo valdžion ne tik visas ru-
sų žemes, bet ir Gudiją bei Uk-
rainą, kurios tuo metu buvo Lie-
tuvos valstybės ribose ir gyve-
no tokią laisvą gyvenimą, kad
šiandien Ukrainos istorikai anuos
laikus laiko šviesiausiu savo isto-
rijos periodu, o kai kurie gandai
net visą valstybę laiko jų buvus.
—taip laisvai tada gyveno Lie-
tuvos valstybėje gūdai. Karas
Lietuvos su Maskva truko 82
metus (1500-1582), kol šis pirma-
sis Maskvos puolimas buvo at-
muštas.Netrukus po to, pergyvenusi
vidaus sukrėtimų laikotarpį,
Maskva naują puolimą prieš
Lietuvą pradėjo 1654 m., sekan-
čiais metais okupuodama ją vi-
są, išskyrus Zemeičius. Šešeta-
metų pabuvusi Maskvos okupaci-
joje, Lietuva tada patyrė skau-
džiausių dienų. Lietuvos sostinė
Vilnius tokių baisių plėšimų nie-
kad nebuvo patyręs nei vėliau ne-
patyrė, kaip tada. Buvo išplėstas
ir sudėgintas, kad net pats caras
neberado, kur galėtų sustoti. Vi-
sas kraštas buvo taip pat apiplė-
stas, sodybos sudėgintos, gyven-
tojai išliko tik išsislapstę miš-
kuose, o daugelis tūkstantių bu-
vo pabėgę į Vakarų ir grįžti tik
prieš iš krašto išvarius.Zinoma, jei dabartinė Lietuvos
okupacija vadinama lietuvių tau-
tos išlaisvinimo, o krašto apiplė-
šimas ir gyventojų terorizavimas—
ju globojimu, tai 17-jo amžiaus
plėšimą bei krašto sunaikinimą
Sovietai vadina lietuvių tauti-
draugiškais veiksmais. Kur ne-
bus draugiški, kad Kremliuje ir
šiandien galima rasti puošmenų,
tada išplėstų iš Vilniaus didikų
rūmų ir išvežtų į Maskvą.

(Bus daugiau)

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

"JAUNIMO ŽYGIAT", visu-
meninio auklėjimo ir krikščio-
niškos - demokratiškos politikos
jaunimo laikraštis. Nr. 1 (5).
1955 m. Leidžia Liet. Krikščio-
nių Demokratų Sąjunga—Jauni-
mo Sekcija. Redakcijos adresas:
73 Hemlock St., Brooklyn, N. Y.;
administracijos adresas: Liūda
Grigaitė, 560 Grant Ave., Brook-
lyn 8, N. Y."ŽODIS IR GYVENIMAS",
religinei-tautinei rimčiai. Parašė
Tomas Žiūraitis, O. P. Su prof.
dr. A. Maceinos pratarimi. Iš-
leido Vėnta, 1955 m.P. Orintaitės — "PASLĖPTA
ŽAIZDA", romanas (jaunamar-
tės takas), II laida; viršeli pie-
šė A. Šermukšnis; 178 pusl., kai-
na \$2.00. Išleido Nemunas, 729
W. 18th St., Chicago, Ill.J. Marcinkevičius—"KRAŽIŲ
SKERDYNĖS", istorinis roman-
as, II leidimas; iliustracijos
dail. K. Šimonio; I tomas 324
pusl., kaina \$3.00; II tomas 320
pusl., kaina \$3.00. Išleido Nemu-
nas.Antanas Vėns — "GELEŽI-
NIAI ŽIEDAI", eilėraščiai, vir-
šeli piešė V. Buzikas, 64 pusl.,
kaina \$1.00. Išleido Nemunas.LENKŲ PRETENZIJS
Į VILNIŲŠ. m. rugsėjo mėn. Romoje vy-
ko 10-asis tarptautinis teisės isto-
rijos kongresas. Egžiliniai lenkų
istorikai kongreso progą surengė
ir knygu parodą, išstatydami
tarp kitų knygų ir lenkų Romoje
leidžiamą leidinį "Dusz pas-
terz polski za granicą" (Lenkų
sielų vadovai užsienyje") Nr. 3
(24) 1955 m. liepos-rugpiūčio
mėn. Leidinyje įdėtas Aušros

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

DAUGIAU APAŠTALŲ

Vienuoliktoji Katalikų Industrijos ir Socialėms Problemoms
Spręsti Konferencija šiemet buvo suaukta Portland, Oregon. Ar-
kivyskupas Edward D. Howard ragino dalyvius jieškoti katalikiš-
kam veikimui daugiau pasauliečių apaštalų. Jo Ekselencija pa-
sakė:"Kada pradėjome šias konferencijas liečiančias tik indus-
trijos problemas pirmuonolikos metų, Portlando universitetui va-
dovaujant, programa apėmė savyje tik grynai industrijos klai-
mus. Pamatėme, kad konferencija spręsdama problemas palies-
davo ir socialius klausimus, katalikiškos minties praplėtimą į
industrijos plotus, iš ko kilo reikalas svarstyti pasauliečių apaš-
talavimas. Kunigai vieni negali viską apimti, jiems reikalinga
pagelba, reikalingi pasauliečiai, kad daugiau ir plačiau veikty."Panašias konferencijas galėtų suaukti ir mūsų istaigos. Tė-
vai pranciškonai rūpinasi Trečiojo Ordino konferencijomis, ku-
rios būna įdomios ir labai naudingos. Seseles globoja Sodaliečių
konferencijos. Suvažiavimai, konferencijos ir rajoniniai susirin-
kimai padeda katalikų akcijos kadrus daugini ir veiklos lauka
plėsti. Katalikų Federacijos planuose turėtų būti tokių suvažiav-
imų ir konferencijų šaukimas visose kolonijose įvairioms orga-
nizacijoms. Centro valdybos Katalikų Akcijos komisijos parci-
gą būtų kontaktuoti istaigas, organizacijas ir vienuolikus, ir su-
starti, kad kiekvienais metais jaunimui ir senimui, brolijoms ir
draugijoms būtų suaukti susirinkimai specifiniems reikalams.
Dėl distancijų negalime tikėtis plačių ir didelių suvažiavimų
Susmulkinimas Federacijos veiklos per rajoninius pasitarimus yra
praktiškiausias būdas Katalikų Akciją stiprinti.Tiesa, jaučiame veikliųjų katalikų trūkumą. Būkime atviri.
Kada jieškome visuomenininkų lietuviškam darbui, žinome, kaip
sunku surasti. Kada jieškome dvasinei veiklai žmonių, jų ran-
dame daugiau. Palikime nuošaliai politikierius ir visuomeninink-
kus. Jų skaičius mažas, o darbo daug, leiskime jiems dirbti so-
cialinį darbą. Mes gi kvieskime iš eilinių paraprijiečių papras-
tam religiniam, labdariniam darbui žmones, kurie noriau su di-
deliu pasišventimu dirbs, negu taip vadinami veikėjai. Daugiau
apaštaltavimo dvasios randame žemesniuose sluogniuose negu au-
štesniuose. Ypač moterys palankesnės ir daugiau laiko turi Ka-
talikų Akcijai.

RADIO LIETUVISKAME GYVENIME

Kas klauso radio, gerai žino apie Ave Maria programą. Jau
dvidešimt vienas metas kas Graymore vienuoliai kas savaitę duo-
da pusę valandos religinę programą. Keturi šimtai stočių Jung-
tinėse Valstybėse ir virš 300 stočių užsienyje perduoda šią pro-
gramą. Pradedant spalio 9 d. Kristaus Gyvenimas bus dramati-
zavimas per keturiasdešimt keturias savaites. Tūkstantiai klausy-
tojų, katalikai ir nekatalikai, girdės programą ir galime tik įsi-
vaizduoti kiek daug naudos bus atsiekta. Šios programos ypač
klausosi ligoniai, kaliniai ir seneliai. Čia gyva Katalikų Akcija.Mes turime bene 23 lietuviškas programas Amerikoje. Rei-
kia su pasitenkinimu konstatuoti, kad tik su kelios imsimtis,
visos programos noriai leidžia kunigams kalbėti ir šiaip katali-
kam veikėjams prabilti apie religinius reikalus. Turime panau-
doti radiją Katalikų Akcijai. Išties, permaži panaudojamos. Rim-
tai reikėtų pagalvoti apie valandas grynai katalikiškai akcijai.
Klausytojai noriai klausosi religinių kalbų ir giesmių. Katali-
kiškos Akcijos komisijos organizacijose turėtų parūpinti religii-
nių montажų, paskaitų ir giesmių radio valandoms. Draugijos
galėtų net padovanoti radio vedėjams giesmių plokšteles ir pra-
šyti, kad dažniau pavartotų programose. Turime puikių chorų,
kurie gali užrekoruoti speciales lietuviškas giesmes. Kunigai gi
noriai įkalbėtų maldas ar kalbeles specialioms įvykiams. Pasi-
stengkimė visada pranešti vedėjams apie svarbiuosius įvykius pa-
rapijose ar draugijose. Tas įvairina programas, informuoja, bet
religine mintį stiprina.Gaila, kad kaipur mūsų radio valandos priverstos užsidaryt.
Neįkainuojamas nuostolis lietuvių bei Katalikiškai Akcijai. Pa-
dėkime jas išlaikyti. Remkime darbu ir pinigų. Rašykime laiškus
stočių savininkams pareikšdami patenklinimą ir padėką už lie-
tuviškas programas. Lietuviškų programų vedėjai iš radio negy-
vena. Jie dirba idealui—lietuvių bei. Kiekvienas paskatinimas ar
moralinė parama daug reiškia, daug padeda.

TRUMPAI

— Seną katalikų akcijos veteraną Kazį Krušinską katalikai
veikėjai pagerbė spalio 16 d., Baltic Freedom House kambariuose,
New Yorke. Jis neseniai minėjo 75 metų amžiaus sukaktį.
Kazys Krušinskas užsitaravo mūsų pagarbos ir padėkos. Jis
vertas būtų ir Katalikiškos Akcijos medalio!— Trisdešimt devyni lietuviai atvyko Amerikon naujuoju
imigracijos įstatymu per NCWC įstaigą. BALFas per Washing-
tono oficijales raštines pravedė 202 ašuransus. Virš 50 kitų doku-
mentų laukia Washingtono užtvirtinimo.

VĒLINĖS

Ką jūs beveiksite, parėjusios namo,
O mano protėvių neramos vėlės?
Iš sugriautos pastogės liko tik akmuo,
Iš vasaros dienų—tiktai šešėlis.Be saulės, be žvaigždžių bus rudenį dangus—
Tokioj tamsoj namo nerasi kelio.
Jus ves į tėviškę per liūdinčius laukus
Iš avilio atlėkusi bitelė.Jus pailsėti ant akmens ji meiliai ves—
Stebėsitės, kad taip akiai sutemo—
Ir skausmo ašaras, tas brangias lauktuves,
Sugers ištroškusi gimtoji žemė.

Leonardas Andriekus

Vartų Marijos paveikslas Vilniu-
je. Ižiūrėjusi šiam lenkų elge-
stoję politinę antilietuvišką pro-
pagandą, Dr. Deveikė-Navakas,
kaip kongreso dalyvė, pareiškė
dėl to protestą kongreso presi-
dentui prof. Ferrabino ir lenkų
delegacijos pirmininkui monsin-
joriu Meysztovcziui. Būdinga,
kad lenkai net ir tokiais atvejais
nesiliauja reikšę savo pretenziju
į Vilnių."ABN Korespondenz" pas-
kiausiam savo numeryje infor-
muoja, kaip iš Lietuvos depor-
tuojami mūsų tautiečiai, panau-
dojant įvairius būdus ir tas de-
portacijas stengiantis pridengti
"savanoriškais pasisiūlymais vyk-
ti į plėšines žemes", "pasispe-
cializuoti" etc.A. Valuckas parašė ir pats iš-
leido romaną "Nemuno sūnūs".

LRKSA Vykdomosios Tarybos Reguliaro Susirinkimo Protokolas

(Tęsinys)

Priede to, Susivienijimo vadovai nuo pat organizacijos pradžios iki šių laikų pašventė daug darbo ir sudėjo daug aukų senosios tėvynės naudai. Pavyzdžiui, kun. J. F. Baltusevičius daug nuveikė katalikų akcijai, prezidentas L. Šimutis ir aš paaukojom daug laiko išvietintų lietuvių biliaus reikalui, kad išvietinti lietuviai galėtų atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes iš daugelio šalių, taipgi daug laiko pašventė Lietuvos nepriklausomybės atkovoimo akcijai. Jeigu mes panaudotume progas apibūdinti tokius darbus, kaip pavaizduota, taipgi primenant ir praėjusių metų darbą, tas parodytu žmonėms, kad Susivienijimas ir jo viršininkai yra daug padarę dėl lietuvių tautos šalia darbo pačios organizacijos naudai.

Naujas Pasiūlymas

Aš skaitau ir seku lenkų veiklą. Jie išnaudoja istoriniai pagarsėjusius asmenis, pradedant Lietuvos Lenkijos unija iki pat paskutinių laikų. Mano supratimu, kurį aš įgijau iš perskaitytų knygų, kaipkurie iš tų garsųjų asmenų buvo lietuvių kilmės, vienok iš prieštastis, kad tuo periodu buvo madoje būti lenku, ir dėlto, kad lenkų kalba buvo dėstoma daugely mokyklų, daugumoje jų sukurti veikalai buvo lenkų kalba, o kiti pasižymėjo lenkų armijoje. Kadangi tie asmenys tapo garsiais Lietuvos Lenkijos unijos periodu, tadgi išrodo, kad lenkai neteisėgai savinasi tik sau tokius asmenis, kaip Kosciūška, Mickievičius ir daugelį kitų iki paskutiniųjų dienų.

Jeigu aš esu tvarkingas, mano supratimu, mes turėtume pradėti veikti, kad atitaisyt šią padėtį ir išaiškinti, kad tie asmenys, tapę garsiais Lietuvos Lenkijos unijos laikais, savo kilmę buvo lietuvių, vienok jie kūrė lenkų kalboje, arba tarnavo lenkų armijoje ir kad jie atitinkamai turėtų būti pripažinti ir lenkų ir lietuvių patriotais, o ne vien tik lenkų patriotais.

VINCAS T. KVETKAS, sekretorius

Visi dalyviai padarė pastabas diskutuojant raportą, ypatinai dėl sekretoriaus pareiškimo, kad Susivienijimui reikalinga publikacija ir dėl naujų pasiūlymų. Diskusijos buvo išimtinai gyvos ir įdomios, dėlto, kad buvo jaučiama, kad jeigu mes įeisime į tokią programą, ji bus įdomi ir pamokanti jauniems žmonėms, nes padės išaiškinti jų tautybę ir istoriją.

Kaip iliustraciją, kun. Baltusevičius nurodė puikius straipsnius parašytus ir išspausdintus "Marion" žurnale, kuriuos jis laiko pamokinančiais ir sugestijonavo, kad Susivienijimas remtų raginant užsiprenumeruoti šį puikų mėnesinį žurnalą.

Adv. J. J. Grigalius pasiūlė sekretoriaus raportą priimt, V. Abromaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Narystės Vajus

Sekretorius Kvetkas raportavo, kad dabartinio vajuas daviniai neatveria išsibraukimų iš prieštastis mirimų ir pribrendusių certifikatų 20 year endowment planu, kurie tapo pilnai išmokėtinai po 20 metų duoklių mokėjimo.

Toliau jis pastebėjo, kad kiekvienas iš Vykdomosios Tarybos narių gavo laiškus vajuas papildyto plano reikalui, pasiūlant dviejų sąveikių atostogos, kurios kuopos prirašys nemažiau \$10,000.00 naujos apdraudos. Tas laiškas taipgi buvo pasiūstas visų kuopų sekretoriaus ir organizatoriams. Jis tvirtai priminė prašymą padarytą laiške, kad kiekviena kuopa pasižadėtų įvykdyti nustatytą kvotą ir kad visi Vykdomosios Tarybos direktoriai ir konstitucinių komisijų nariai pasižadėtų pasidaruoti naujų narių prirašymui.

Po to prezidentas Šimutis paaiškino apie Chicagos apskrities planą ir ragino visus darban. Toliau išsireiškė viceprezidentas adv. J. J. Grigalius, išdėtininkas P. J. Karašauskas ir izdo globėjas V. Abromaitis.

Toliau sekretorius Kvetkas atkreipė dėmesį į Kunigų Vienybės seimą, kurs įvyksta rytu, rugsėjo 13, Scranton, Pa., ir kurio seimo šeiminku bus mūsų dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius. Jis raportavo pasitarimus su dvasios vadu ir susirašinėjimą su prezidentu Kunigų Vienybės seimo proga.

Prezidentas Šimutis čia pat perskaitė Kunigų Vienybės seimui adresuojamą laišką, kuris yra tokio turinio:

LRKSA Vykdomosios Tarybos Sveikinimas Kunigų Vienybės Seimui

1955 m. rugsėjo mėn. 13 d.

Kunigų Vienybės Seimui
Scranton, Pennsylvania

Didžiai Gerbiamieji Dvasios Vadai:

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje Vykdomosios Tarybos suvažiavime, įvykusiame š. m. rugsėjo mėn. 12 d., Wilkes-Barre, Pa., vienbalsiai nutarta pasveikinti garbingosios Kunigų Vienybės Seimą, palinkėti jam geriausių sėkmių, per jį išreikšti pagarbą ir padėką visai Amerikos lietuvių dvasiškiai už ligišolinę paramą mūsų organizacijos kuopoms ir tėvišką jų globojimą.

LRKSA gyvuodamas ir veikdamas per 69 metus ir belaukdamas 1956 metų, kuriais minės 70 metų įsikūrimo sukaktį, visais laikais veikė Katalikų Bažnyčios dvasioje, džiaugėsi jos globa ir visais laikais turėjo lietuvių kunigų paramą, kuo džiaugėsi ir didžiujasi. Turint tai galvoj, Vykdomoji Taryba viršminėtame susirinkime nutarė kreiptis į visą LRKSA kuopas ir apskritis, prašydama, kad jų vadovybės, susitarusios su kunigais klebonais, sukaktuviniams 1956 metais surengtų vienos ar kitos rūšies pramoga, visą jos pelną paskiriant parapijų naudai. Tuo pačiu kartu Vykdomoji Taryba nutarė prašyti kuopų, kad jos dar stipriau įsijungtų į parapijų veiklą ir dar uoliau dirbtų Katalikų Akcijos darba.

Vykdomoji Taryba taip pat nutarė prašyti savo Dvasios Vadą kun. Joną Baltusevičių painformuoti Seimo dalyvius apie dabartinę organizacijos būklę, apie vajuas planus, apie spausdinamą jos išsamią ir turiningą įvykiais ir darbais istoriją ir jos naujus užsimojimus.

Prašydami Dievo pagalbos Seimo darbams, liekame

LEONARDAS ŠIMUTIS, LRKSA pirmininkas
VINCAS T. KVETKAS, LRKSA sekretorius

Prezidentas Šimutis pasiūlė šį laišką priimt ir jį įreikorduoti.

NEPAMIRŠK SKURDE LIKUSIŲJŲ — AUKOK TREMTINIAMS ŠIO VAJASU METU.

SHENANDOAH PRAEITY IR DABAR

Pirmieji Lietuviai

Shenandoah, Pa., miestelis lietuviams yra seniai ir gerai žinomas. Lietuviai pradėjo čia apsigyventi nuo 1866 metų. Pirmoji JAV lietuviška Sv. Kazimiero parapija buvo suorganizuota 1872 metais. Pirmuoju šios parapijos klebonu buvo kun. Andrius Strupinskas, ex-marionas. Iš klebono pareigų jis pasitraukė 1877 metais ir tais pačiais metais Sv. Kazimiero parapiją perėmė lenkai. Kun. Strupinskas mirė lapkričio 24, 1892 metais. Palaidotas Sv. Jurgio lietuvių parapijos kapinėse, Shenandoah, Pa. Parapiją perėmus lenkams, žymi dalis lietuvių nuo Sv. Kazimiero parapijos pasitraukė ir 1891 metais pradėjo organizuoti grynai lietuvišką Sv. Jurgio parapiją, pasistatė savo bažnyčią, kuri iki šiai dienai lietuviams tarnauja.

Kietosios Anglies Rajonas

Shenandoah miestelis randasi kietosios anglies rajone, Pennsylvanijos šiaurės rytu pusėje. Šis rajonas apima 484 kvadratinės mylios su 1,366,579 gyventojų (1930). Buvo laikai (1918) kada šiame rajone lietuvių skaičius siekė virš septyniadešimt penkių tūkstančių (75,000). Tas skaičius dėl bedarbės apšėiai mažėja. Gyventojai jieskodomai darbų keliasi kitur. Mat, anglies kasyklų viena po kitos užsidarė.

Darbininkų Skaičius

Kietosios anglies kasyklose ir prie kasyklų 1930 metais anglies produkcijoje dirbo 150,804 darbininkai. Anglies tais metais iškas-

ta 69,384,836 tonų. Tame pat rajone 1954 metais, kasyklose ir prie kasyklų, dirbo jau tik apie 25,000 darbininkų ir anglies iškasė ir pagamino tik 26,000,000 tonų. Tas parodo kaip smarkiai anglies pareikalavimas mažėja. Anglies naudojimą kuriai ir energijai pakeičia aliejai, elektra ir dujos.

Gyventojai

1930 metais Shenandoah miestas turėjo virš 30 tūkstančių gyventojų. Šiandien, dėl nedarbo, kaip darbo biuras apskaitliuoja, randasi nepilnai keturiolika tūkstančių. Artimajai Shenandoah miestelio 1930 metais—veikė vienuolika kasyklų, kur dirbo virš 16,000 darbininkų, šiandien ten pat veikia tik trys kasyklos su tūkstančiu keturiais šimtais (1,400) darbininkų. Kasyklų dirba po dvi bei tris dienas savaitėje. Iš to lengva suprasti kokią padėtis darbininkų šiame anglies kasyklų rajone.

Kiek Dirba

Apskaičiuojama, kad iš keturiolikos tūkstančių (14,000) gyventojų Shenandoah'is turi 5,600 vyrų darbininkų. Vienas tūkstantis iš jų dirba prie kasimo anglies, kitas tūkstantis vyksta į darbus toli nuo namų. Kaikurių darbo vieta yra iki 50 ir daugiau maily nuo namų. Nuvykimui į darbą ir sugrįžimui į namus jie praleidžia iki keturių valandų į dieną. Tad darbininkas turi kelis ryte penktą valandą ar anksčiau ir namo grįžta apie aštuntą valandą vakare. Reikiška, iš 5,600 darbininkų tik du tūkstančiai ten dirba.

J. A. Karalius

RELIGINĖ PADĖTIS LIETUVOJE

BAŽNYČIŲ LANKYMAS

Kaip jau pereinam Eltos biuletinyje minėjome, bolševikai religijos atžvilgiu užima naują liniją. Ją jie vadina—"kova su religijos prietarų liekanomis", stengdamiesi tikinčiųjų išpo fakto neidentifikuoti su "liaudies priešais". Jau elgiamasi kiek švelniau. Pavyzdžiui, vienos mokyklos mergaičių bendrabutyje per Visų Šventųjų šventę mokinė E. Pl. (pavardžių ir vietovių vardų samoningai nemini) užtraukė bažnytines giesmes. Giedoję visas bendrabutis. Šieniamie mokyklos laikraštyje šis įvykis buvo "aprašytas" ir pasmerktas. Atseit, paaiškinta mergaitėms jų "nepribrendimas".

Kitoje mokykloje—mokytojų seminarijoje—šieniamie laikraštyje mokinyš Gl. mėgdavo pasakyti prieš religiją ir puliti draugus, lankančius pamaldas. Vieną sykį, tokiam straipsniui pasirodžius, ant laikraščio slapta buvo išpieštas kryžius. Buvo įtartas mokinyš J. K. Policija pradėjo tardyti. Tačiau, nieko fakto nebuvo nubaustas. Teko tik šieninį laikraštį pakeisti susirinkimo protokole. Adv. J. J. Grigalius parėmė. Priimta vienbalsiai.

Kun. J. F. Baltusevičius prašo atleisti nuo dalyvavimo posėdy, kadangi daugybė pareigų reikalauja būti Scrantone.

Prezidentas Šimutis perskaitė sukaktuvinio kontesto straipsnių planą. Tema: "Kodėl jūs turėtum tapti LRKSA nariu", kurį planą švietimo komisija jau užgyrė. Jis rekomendavo skirti \$200.00 dovanoms ir kad kontestas būtų vedamas švietimo komisijos priežiūroje.

Adv. J. J. Grigalius pasiūlė raportą priimt, V. Abromaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Sekretorius raportuoja kas link plano asmeniniai kontaktuoti kuopų sekretorius ir kad jo pirmas atsilankymas bus Baltimorėje, po to Philadelphiaj, toliau seks New Jersey ir New York. Jis pabrėžė, kad jam malonu raportuoti, kad LRKSA 5-tos Penna apskrities pirmininkas Adolfas Norvaiša savanoriai sutiko lydėti kelionėje. Kiti Vykdomosios Tarybos nariai padarė savo pastabas ir sugestijas plano reikalui ir komplimentavau sekretorių už sutikimą atlikti kelionę ir kontaktus. P. J. Karašauskas pasiūlė planą užgirt, V. Abromaitis parėmė. Priimta vienbalsiai.

Sekretorius Kvetkas padarė priedines pastabas kas link apdraudos departamento egzaminierių padarytos egzaminacijos, paaiškindamas tokios egzaminacijos platumą, einant net iki suskaičiavimo dienų už kurias nariams buvo išmokėtos sirgimų beneficijos, patikrinti ar atitinkama suma buvo išmokėta. Atsižūrint, kad raporto kopijų dar negauta, tolimesnės diskusijos šiuo reikalui nedaromos. Vienok sekretorius su malonumu pastebėjęs, kad vienas iš egzaminierių buvęs lietuvių kilmės.

Prezidentas Šimutis pirmąją sesiją uždarė 12 P. M.

(Bus daugiau)

nas iš jų buvo apristas raudonu kaspiniu. Mirusįjį laidojo su religinėmis apeigomis. Mirusiojo žmona, betgi vainiko su raudonu kaspiniu į kapines nešti neleido. Jį išdraskė vaikai. Panašiu reiškinį esama daug. Bažnytinės apeigos kai kur atliekamos tiesiog "katakombiniu" būdu.

BAŽNYČIOS

Bažnyčių daug yra uždaryta. Bažnytiniuose pastatuose (vienuolynuose, klebonijose, vyskupų rūmuose etc.) dažnai įrengiamos mokyklos, bibliotekos, skaityklos. Pavyzdžiui vienoje provincijos kunigų seminarijoje įrengta pedagoginė mokykla ir spaustuve.

Kitame mieste anksčiau buvo 4 bažnyčios. Protestantų bažnyčią dar 1952 m. paverė grūdų ir miltų sandėliu. 1953 m. uždarė stačiatikių cerkvę. Paliko veikti tik vieną, didžiausią katalikų bažnyčią. Klaipėdoje veikia tik viena katalikų bažnyčia. Pastatas nedidelis—šiaurinėje miestalo dalyje. Joje dirba 3 kunigai.

Už bažnytines procesijas tenka mokėti mokesčius miesto vykdymajam komitetui.

Elta

SUDARYTA KULTŪROS FONDO TARYBA

Bendruomenės Valdyba spalio 20 d. posėdy papildė Kultūros Fondo statutą ir sudarė Kultūros Fondo Tarybą.

Tarybą savo atstovus kviečiamos išrinkti arba paskirti įvairios kultūrinės mūsų institucijos, draugijos, ansambliai ir tt., taip pat į ją kviečiami ir paskirti šakų kultūrininkai bei atskiri lietuvių kultūra remią asmenys. Numatyti 28 Tarybos nariai.

Bendruomenės Valdyba imasi parengiamųjų darbų, kad būtų galima netrukus susaukti Kultūros Fondo Tarybą pirmojo posėdžio. Tarybos narių daugumą sudarys čekagiškiai, tad ir jos reziduojamoji vieta bus Chicago.

Atskirų vietovių mūsų kultūrininkai bei lietuvių kultūros mėnėjai kviečiami tuojau taip pat imtis Kultūros Fondo skyrų organizavimo darbų. Sukurskime ir parodykime, kad svajotasis Kultūros Fondas iš tikrųjų yra būtinoji realybė.

BIRŽISKIENĖS MIRTIES ATGARSIAI

PHILADELPHIA, Pa.—Prieš kurį laiką "Garso" buvo rašyta apie ponios Bronislavos Semytės Biržiskienės, profesorius Mykolo Biržiškos žmonos mirtį.

O dabar man teko suėiti su jos broliene, ponija Sofija Novickaitė Šemiene, kuri man davė perskaityti net du laiškus—vieną anksčiau rašytą ponios Bronislavos Biržiskienės, o antrą nuo profesorius Mykolo Biržiškos, kuris tai rašo apie tragišką mirtį savo mylimos žmonos, kuri palaidota Calvary kapinėse su bažnytinėmis apeigomis.

O Philadelphiajioje gyvenęs B. Biržiškiens pusbrolis, a. a. Edwardas Semis (suvirš 70 metų amžiaus), miręs šių metų gegužės 7-tą, irgi buvo gražiai katalikiškai palaidotas.

Bronislava Biržiskienė savo laiške reikė užuojautą savo brolienei, poniai Sofijai Šemienei dėl jos gerbtinjo vyro, a. a. Edwardo Šemio mirties.

Amžina atils! . . . o jų artimiausiemis pareiškiu viešą užuojautą—kondolenciją.

Kazys Vidikauskas

CAMP FRIELAND. — Paskiausiu laiku sugrįžė iš Sovietų Rusijos vokiečių karo belaisviai parveža žinių, kad Sovietų sunkijusių darbų koncentracijose yra U. S. kariškių ir civilių belaisvių.

PARSIDUODA VAISTŲ IŠDIRBYSTĖ

Plačiai žinoma tarp lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Išdirbu visokius medikališkus vaistus ir dėl grožio kremas—per daug metų. O svarbiausia—tai Deksnio Galinga Mostis, kuri už save kalba. Savo sėkmingumu turiu tūl stacionūs padėkos laiškus iš skirtingų kraštų, kurie liudija ir dėkoja. Tai yra aukštinė proga greitai pirkėjui arba galite būt partneriu. Gal būt ir moterys. Tuojau rašykite dėl susitarimo: PETRAS DEKSNIS, P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

LRKSA SKELBIA SUKAKTUVINIŲ STRAIPSNIŲ KONKURSA ŠIOMIS TEMOMIS

1. Kodėl draustis lietuviškoji organizacijoj?
2. Kaip naudingiau minėti LRKSA 70 metų sukaktį?
3. LRKSA ir Jungtinių Valstybių visuomenė.

Konkurse dalyvaujantieji gali pasirinkti vieną iš šių trijų temų savo straipsniui. Galima rašyti lietuvių ir anglų kalba.

Straipsnio dydis tarp penkių šimtų ir tūkstančio žodžių.

Premijos: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$25.00 ir sekančioms penkiems skiriamos knygos—leidžiamoji LRKSA Istorija.

Konkursas baigiasi 1956 m. kovo 1 d. Konkurso teisėjus paskirs švietimo komisija.

Teisėjai premijas paskirstys ir Vykdomoji Taryba jas išmokės, jei konkurse dalyvaus bent penkiolika konkurstantų.

Konkursantai savo tikrą vardą ir adresą paduoda kartu su rankraščiais uždareme voke, parašant ant voko savo slapyvardę.

Rankraščiai negražinami. Jie pasilieka "Garso" Redakcijos nuosavybė.

Rankraščius siųsti švietimo komisijai: Petras Ličkus, 714 W. 30th Street, Chicago 16, Illinois, nes teisėjus švietimo komisija paskirs Chicagoje.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J.—3-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 7:30 P. M., Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

PHILADELPHIA, Pa.—10 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos Sv. Kazimiero parapijos kambary.

BALTIMORE, Md.—13-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Alfonso parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa.—14 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po paskutinių mišių, Sv. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa.—18-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

PHILADELPHIA, Pa.—20 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus lapkričio 12 dieną, Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

GRAND RAPIDS, Mich.—54 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumai, Sv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos kambary.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 P. M., Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Pl.

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 3 dieną, K. of P. svetainėje, Church Avenue, 7:00 P. M.

HARTFORD, Conn.—89 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, po 10 val. Mišių lietuvių Sv. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

HAZLETON, Pa.—90-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, pas P. Stasiukoni, 107 Green St., W. Hazleton.

SO. BOSTON, Mass.—94 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, poabažnytinėje salėje, Fifth St., S. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass.—98 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėje.

BROOKLYN, N. Y.—115 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 11-tos valandos Mišių Sv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York Street, Brooklyn.

MANCHESTER, N. H.—119 kuopos susirinkimas bus lapkričio 8-tą dieną, 8 val. vakaro, Lietuvių Klubu patalpose. Visi nariai-narės, dalyvaukite.

BROOKLYN, N. Y.—134 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos, Karalienės Angelių parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

ROCKFORD, Ill.—137-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 13 dieną, tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

BROCKTON, Mass.—141 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po 10 val. Mišių Sv. Kazimiero parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa.—155-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, po pamaldų, Sv. Mykolo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—158 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po sumos Sv. Kazimiero parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Ill.—160-tos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 1 P. M. Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

CHICAGO, Ill.—163-čios kuopos susirinkimas bus lapkričio 13 dieną, tuoj po sumai, Sv. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

DAYTON, Ohio.—191-mos kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 val. po pietų Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

DETROIT, Michigan.—230 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių, Sv. Petro parapijos svetainėje.

BINGHAMTON, N. Y.—270 kuopos susirinkimas bus lapkričio 6-tą dieną, 2 val. po pietų, Sv. Juozapo parapijos svetainėje, kamps Glenwood ir Downs Ave.

LRKSA 42 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Los Angeles 42-tros kuopos metinis susirinkimas įvyks pirmniknės p. S. Tiklenės namuose gruodžio 10 d.

Po oficialios dalies, susirinkimas numatyta praleisti šeimyniškoj nuotaikoj prie užkandžių.

Br. Skirienė, sekr.

NOBLESVILLE, Ind.—Spalio 20-tą dėl gaisro žuvo penki vaikai.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGE

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas P. M. JURAS. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Illinois, 1954 metais. 544 puslapių. Kaina \$3.00.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigau maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais..... .40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

